

NAPJAINK

Szőlősgyőrök Község Önkormányzatának hivatalos lapja

II. évfolyam, II. szám

2008. augusztus

Tisztelettel köszöntök minden Kedves Olvasót!

Lapunk legutóbbi számának megjelenése óta eltelt időben sok visszajelzést kaptunk az újság milyensége, tartalmi összetétele tekintetében. Nagyon sok ötlet érkezett, mit és hogyan kellene közölni, megjelentetni. A már elindított rovatokat ezután is folytatjuk, és a továbbiakban más jellegű, összetételű híreket, információkat is kívánunk közölni.

Az önkormányzati rendeleteinkből - kivonatos formában - minden számban megjelenítettük egyet-egyét, hogy tájékoztassuk Önöket a helyi szabályozásokról. A mostani számban a temető fenntartásával, használatával kapcsolatos díjakat közöljük le. Kérem, hogy kísérjék figyelemmel majd a későbbiekben is ezeket az írásokat.

Önkormányzatunk augusztus hónap első hétféjén, immáron 9. alkalommal rendezi meg a már hagyományossá vált „Szőlősgyőri Falunapok”-at. A részletes programot újságunkban is megtalálják, de terveink szerint minden család részére eljuttatunk majd egy meghívót.

Nagyon szeretnénk, ha ez a hétféje a Falunkról, Rólunk szólna, ezért kérünk mindenkit, hogy aktív részvételével járuljon hozzá a rendezvény sikeréhez!

Klotz Péter
polgármester

Tartalomjegyzék:

Tájékoztató a KT
működéséről.....**2 old.**

Temetői díjak.....**4 old.**

Szőlősgyőri
Falunap.....**5 old.**

Gárdonyi Géza Általános
Iskola eseményei.....**6 old.**

Orvosi
jótanácsok.....**8 old.**

A legelői
öregbak.....**11 old.**

MEGÉRKEZTÜNK!!!

Horoáth Flóra Dorina 2008. január 18.
Anyja neve: Hendre Ivett

Selyem Adrián Rómeó 2008. január 21.
Anyja neve: Hendre Bernadett

Vorindán Petra Dorottya 2008. április 8.
Anyja neve: Varga Dorottya

Spanics Kelli Kimberli 2008. április 10.
Anyja neve: Barasits Hajnalka

Kóthay Katica Bogárka 2008. május 20.
Anyja neve: Molnár Vivien

TÁJÉKOZTATÓ A KÉPVISELŐ-TESTÜLET MŰKÖDÉSÉRŐL

Tisztelt Szőlősgyöröki Lakosok!

Szőlősgyörök községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2008. áprilisban megjelent „Napjaink” - Önkormányzat Hivatalos lapja megjelenése óta 5 alkalommal ülésezett, melyből 3 rendes és 2 rendkívüli ülés volt.

A Képviselő-testület 2008. április 14-én rendkívüli ülést tartott, melyen bemutatkozó látogatáson vett részt a Lengyeltóti Rendőrőrs új parancsnoka, Varga Árpád őrnagy. A Képviselő-testület beosztásában és munkájában támogatásáról biztosította Parancsnok Urat, ugyanakkor megfogalmazta elvárásait Szőlősgyörök közrend, közbiztonsága szinten tartásában, illetőleg lehetséges javításában.

A következő napirenden belül tárgyalta a Képviselő-testület a 2008. évi Önhibáján kívül hátrányos helyzetben lévő /forráshiányos/ Önkormányzatok támogatása pályázatának első ütemben történő benyújtását. A Képviselő-testület felhatalmazta a Polgármester Urat, a pályázat benyújtására, ugyanakkor a pályázat benyújtásához szükséges nyilatkozat megtételére is felhatalmazást adott.

A soron következő ülést az Önkormányzat 2008. április 28-án tartotta és kiemelt napirendként tárgyalta meg a Szőlősgyöröki Óvoda átszervezésével, valamint a Gárdonyi Géza tagiskola közalkalmazotti létszámcsökkentésével kapcsolatos feladatokat. A testület döntött az Óvoda 2008. szeptember 1-i hatállyal történő átszervezéséről. A jelenleg 2 csoporttal működő Óvoda 2008. szeptember 1-től 1 csoporttal működik tovább. Az Óvodában a felvehető gyermeklétszám 30 fő. Az Óvodában elsősorban Szőlősgyörök közigazgatási területén élő óvodáskorú gyermekek vehetők fel, más településről csak akkor, ha a felvétel a szőlősgyöröki gyermekek felvételét és oktatását nem veszélyezteti. A tagintézmény alkalmazotti létszáma 2008. szeptember 1-től 2 fő óvónő, 1 fő dajka és 1 fő változó munkakörrel működő dajka és konyhai dolgozó. A Képviselő-testület az átszervezéssel egyidejűleg 2 fő óvónő létszámot megszüntetett. 2008. szeptember 1-től az Általános iskolánál 1 fő pedagógus, 1 fő adminisztrátor és 1 fő takarító létszámcsökkentést hajtott végre. A Képviselő-testület a létszámleépítés következtében a 2008. évben elért bér- és közteher

megtakarítást nem vonta el, hozzájárult ahhoz, hogy az intézményvezető a leépítés során „prémiuméves” nyugdíjba vonuló dolgozók bérfejlesztésére fordítsa. Következő napirendben a Képviselő-testület tárgyalta a pénzben és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló helyi rendelet felülvizsgálatát, új rendelet alkotását.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvény, a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006.(III.27.) Kormányrendelet, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybeviteléről szóló 9/1999. évi SzCsM. rendelet, 2008. évi változása miatt, Szőlősgyörök Község Képviselő-testülete által megalkotott 5/2006.(III.29.) számú helyi szociális rendeletet felül kellett vizsgálni és a változások vonatkozásában új rendelet kellett alkotni.

A törvénymódosítás - a pénzben és természetben nyújtott szociális ellátások területén - nem új támogatások bevezetésére irányul, hanem egyes ellátási formák működésének hatékonyabbá tételét szabályozza.

A rendelet pontosan meghatározza azokat a pénzbeli ellátásokat, melyek esetében a Jegyző (időskorúak járadéka, rendszeres szociális segély, ápolási díj, közgyógyellátás), és azokat, melyek esetében az Önkormányzat (átruházott hatáskörben a Szociális- és Egészségügyi Bizottság, Polgármester) gyakorolja a hatáskört.

Hatáskör szempontjából lényeges változás a Szociális Szolgáltatás területén (étkezés, házi segítségnyújtás, családsegítés, nappali ellátás), hogy az Alapszolgáltatási Központ Vezetője jogosult a kérelem fogadására és elbírálására. Az étkezési térítési díj megállapítása esetében az elbírálás alapja a települési Jegyző jövedelem és vagyonvizsgálata.

A házi segítségnyújtás esetében a 331/2006.(XII.23.) Kormányrendelet mellékletében kijelölt városi jegyző (Lengyeltóti Város Jegyzője) kezdeményezi 340/2007.(XII.15.) Kormányrendeletben foglaltak szerint a gondozási szükséglet vizsgálatát.

A rendelet szabályozza az ellátások igénybevitelének módját, feltételét (jövedelem - vagyonvizsgálat), vizsgálja a család szerkezetét, szociális helyzetét.

A szociális rászorultságtól függő rendszeres pénzbeli ellátások

- rendszeres és eseti,
- pénzbeli és természetbeni.

11. §-a meghatározza a rendszeres szociális segélyre jogosultak körét, nyilvántartásba vétel szabályait, előírja az együttműködési kötelezettség feltételeit,

meghatározza a rendszeres szociális segély összegét, és rendelkezik a segély természetben történő megállapításáról. 17. §-a szabályozza a méltányosságból megállapítható lakásfenntartási támogatás feltételeit, meghatározza a lakásnagyságot, a támogatás összegét és kérelem benyújtásának határidejét. 20. §- a rendelkezik a méltányosságból történő ápolási díj megállapításának feltételeiről (igazolások, szakvélemény). 24. §., 25. §., 26. §., 27. §., 28. §., 29. §- a felsorolja az átmeneti segély keretén belül (krízis segély, eseti vagy rendszeres gyógyszer-támogatás, születési támogatás, temetési segély), pénzben és természetben megállapítható ellátásokat, az adott ellátások igénylésének feltételeit, és a segély összegét. 30. §-a szabályozza a születési támogatás összegét.

Szociális Szolgáltatások - alapszolgáltatások

Szőlősgyőrök Község Képviselő-testülete az alapszolgáltatásokat (étkezés, házi segítségnyújtás, családsegítés, nappali ellátás) társulás formájában, a Lengyeltóti Alapszolgáltatási Központ szőlősgyőri telephelyen működő Idősek Nappali Ellátását Nyújtó Intézmény útján biztosítja.

34. §., 35. §., 36. §., 37. §. szabályozza az ellátást igénybevevők körét, kérelem benyújtásának helyét, feltételeit, a térítési díj megállapítását. 38. §., 39. §., 40. §. részletesen szabályozza a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért (étkeztetés, házi segítségnyújtás) fizetendő személyi térítési díjat.

Az Önkormányzat társulás formájában biztosítja a szociális alapszolgáltatásokat, ezért az intézményi térítési díj, valamint a személyi térítési díj szabályozása egységes.

A rendelet a Szociális-és Egészségügyi Bizottság megtárgyalta, és elfogadásra javasolta a Képviselő-testületnek.

A Képviselő-testület a rendeletet megtárgyalta és elfogadta.

Megtárgyalta a Képviselő-testület a Polgármesteri Hivatal 2007. évi belső ellenőrzéséről szóló beszámolót, és azt elfogadta.

Következőekben a Képviselő-testület rendeletet alkotott a sajátos helyzetű gyermek fogalmának meghatározásáról. Az elfogadott rendelet értelmében sajátos helyzetű a gyermek, ha halmozottan hátrányos helyzetű, vagy sajátos nevelési igényű, vagy testvére, szülője fogyatékos vagy tartósan beteg, vagy a szülő munkahelye megegyezik a választott intézménnyel, vagy ha a testvére az adott intézmény tanulója, vagy lakóhelyétől a választott iskola 1 km-en belül található.

A törvényi felvételi kötelezettség teljesítése után a szabad férőhelyek mértékéig az Általános Iskola a sajátos helyzetű gyermeket sorsolás nélkül felveszi.

Ha a sajátos helyzetű gyermekek létszáma a szabad férőhelyek létszámát meghaladja, a felvételtől az Általános Iskola vezetője dönt.

A Képviselő-testület rendeletet alkotott a közoktatási intézmények adatszolgáltatási rendjéről. Módosította a Képviselő-testület a Lengyeltóti Alapszolgáltatási Központ Alapító Okiratát, a Fenntartói társulás társulási megállapodását. A Képviselő-testület elfogadta a Fodor András Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Szakmai Szolgáltató Intézmény 2007. évi költségvetésének teljesítéséről szóló beszámolót. Az intézmény saját működési bevételi előirányzata 42.158/e Ft, teljesítés 45.170/e Ft. Kiadások módosított előirányzata 465.140/e Ft, a teljesítés 436.483/e Ft. A bevétel és kiadás különbözetét a társulásban működő Önkormányzatok gyermeklétszám-arányosan finanszírozták.

A következőkben megtárgyalta a Képviselő-testület a 2008. évi Céljellelű Decentralizált /CÉDE/ pályázat benyújtását 546.464.- Ft összegben, melyhez a saját forrást 60.718.- Ft összegben biztosította. A pályázat elnyerése eseté a szőlősgyőri temetőben a Ravatalozó tetejére egy harangtoronyt kívánunk építeni, amelyhez a harangot ajándékként Ballér Endre testvérétől, Jentetics Jánosnétól /sz. Ballér Ilona/ kaptuk. A Képviselő-testület úgyszintén pályázatot nyújtott be a Dél-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanácshoz a Leghátrányosabb helyzetű települések /LEKI/ támogatására. A pályázat elnyerése esetén a Szőlősgyőrök, Petőfi S. u. 48. szám alatti volt Óvoda épületében Orvosi rendelőt és tanácsadót /Egészségház/ kívánunk kialakítani, a fejlesztési forrás összege 5.954.000.- Ft, a saját forrás összege 662.000.- Ft. A pályázatokat befogadták, visszaigazolása megtörtént.

A Képviselő-testület tagja a Dél- Balatoni LEADER Helyi Közösségnek, amely Vidékfejlesztési Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaságként működik. Ezért a testület 26 db 1.000.- Ft névértékű, összesen 26.000.- Ft részvényt vásárolt.

A Képviselő-testület a Szőlősgyőrök, Kossuth tér 4. szám alatti bérlakások megosztását és értékesítését lehetőségének vizsgálatát határozta el.

A Képviselő-testület jóváhagyta az Önkormányzat és Koltai Tamás Szőlősgyőrök, Malom u. 6. szám alatti lakos között lévő haszonbérleti szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetése tárgyában létrejött megállapodást.

A Képviselő-testület 2008. május 26-án tartott soron következő ülésén meghallgatta a lengyeltóti Alapszolgáltatási Központ vezetője beszámolóját

Szőlősgyőrök Községben végzett tevékenységről, a szociális ellátásról, az étkeztetésről, a házi segítségnyújtásról és a nappali ellátásról. A testület megtárgyalta a Családsegítő- és Gyermejköltségtérítési Szolgálat munkájáról szóló beszámolót, valamint a jegyzői hatáskörbe tartozó gyámügyi feladatokról szóló előterjesztést. A Képviselő-testület az előterjesztéseket elfogadta.

Rendeletet hozott a Képviselő-testület az Egészségügyi alapellátási körzet megállapításáról.

A Képviselő-testület az 58/2008.(V.26.) számú határozata alapján a Sohár Mérnöki és Ingatlanácsadó Kft. Balatonboglár értékecselése által meghatározott forgalmi értéken értékesíteni kívánja az alábbi ingatlanait:

Szőlősgyőrök, Kossuth L. tér 2. /volt TSZ iroda épülete/ **3.900.000.- Ft**

Szőlősgyőrök, Kossuth L. tér 4. /bérlakások/ **4.200.000.- Ft**

Szőlősgyőrök, Kossuth L. tér 4. /beépítetlen terület/ **600.000.- Ft**

2008. június 9-én rendkívüli ülést tartott a Képviselő-testület Szőlősgyőrök Községben közművelődési szakember kinevezéséhez az anyagi fedezet biztosítása céljából. A Képviselő-testület vita után határozatában a 2008. évi költségvetésben tervezett előirányzat terhére biztosította a közművelődési szakember alkalmazásához szükséges előirányzatot és egyetértett azzal, hogy az állás betöltésére a Polgármester pályázatot írjon ki.

Soron következő ülését a Képviselő-testület 2008. június 25-én tartotta. A testület részleteiben megtárgyalta a 2008. augusztus 1-3-ig tartandó Falunap programját, melyhez anyagi fedezetet biztosított. /A Falunap részletes programja a jelen újságban olvasható./

Különböző változások miatt a Képviselő-testület módosította a Pogányvölgyi Többcélú Kistérségi Társulás megállapodását, valamint az Alapszolgáltatási Központ Fenntartói Társulás megállapodását, továbbá módosította a Fodor András Óvoda, Iskola, Szak- és Szakmai Szolgálat Alapító Okiratát.

A Képviselő-testület módosította a Szervezeti –és Működési Szabályzatát, melyben meghatározta a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséggel járó köztisztviselői munkaköröket.

Pályázatot nyújtott be a testület a Közmunkaprogramban való részvételre, mint egy 7 főt kíván foglalkoztatni.

Július hónapban a Képviselő-testület a nyári szabadságolások miatt nem ülésezik, ülészünetet tart.

Tisztelt Szőlősgyőrökiek!

Több alkalommal probléma merült fel a Temető fenntartásával, használatával kapcsolatban. Az Önkormányzat rendelkezik **a temetőkről és a temetkezés rendjéről** szóló rendelettel. A rendelet száma **9/2000.(V.10.)**. A rendeletet kivonatosan közöljük és bízunk abban, hogy a jövőben megfelelő információt nyújt a lakosság részére.

Szőlősgyőrök, 2008. július 14.

Sipos Ferenc
címzetes főjegyző

Tájékoztató a temetkezési hely megváltási és újraváltási, és temető üzemeltetési, fenntartási és szolgáltatási díjakról

A temetkezési hely megváltási és újraváltási díjak:

Felnőtt sírhely I-es	2.000 Ft + ÁFA	25 évre
Felnőtt sírhely II-es	4.000 Ft + ÁFA	25 évre
Urnahely	1.000 Ft + ÁFA	10 évre
Urnasírbolt	2.000 Ft + ÁFA	10 évre

Sírbolt (Kripta):

2 koporsós sírbolt	20.000 Ft + ÁFA	60 évre
4 koporsós sírbolt	30.000 Ft + ÁFA	60 évre
6 koporsós sírbolt	35.000 Ft + ÁFA	60 évre

Temető üzemeltetési, fenntartási és szolgáltatási díjak

1. A temetkezési szolgáltatók kivételével, a temetőben vállalkozásszerűen munkát végzők által fizetendő temető-fenntartási hozzájárulás mértéke: 650 Ft + ÁFA
2. A temető létesítmények igénybevételéért a temetkezési szolgáltatók által fizetendő díjak fajtája és mértéke:

- ravatalozó használat: 7.000 Ft.- + ÁFA

Fenti díjakat a Polgármesteri Hivatalnál kell befizetni!

SZŐLŐSGYÖRÖKI FALUNAPOK „A FALU NAPJA” /PROGRAM/

2008. augusztus 1. (Péntek)

Általános Iskola

19:00 Grafikai és Képzőművészeti kiállítás
Megnyitó

2008. augusztus 2. (Szombat)

Sportpálya

11:00 – 11:30 Ünnepélyes megnyitó, vendégek, Modautal (testvértelepülésünk) csapatának köszöntése, főzőverseny elindítása a Lakomaudvarban

11:00 – 22:00 Enjoy rádió műsorvezetőinek szórakoztató beszélgetései

11:30 – 12:00 Modautal testvértelepülésünk műsora

12:00 – 17:00 Szőlőtündér udvarában kézműves foglalkozások

13:00 – 16:00 A Budapesti „ESZTRÁD” Színház - a Bábudvarban - bemutatja:

- „Kiskakas gyémánt félkrajcárja” bábelőadás
- Élőzenés összeállítás /közben az érdeklődők betekinhetnek a kulisszák mögé és kipróbálhatják a bábokat is/
- „A tücsök és a hangya” bábelőadás

15:00 – 18:00 Ingyenes egészségügyi állapotfelmérés

16:00 – 19:00 Mesterségek udvarában helyi kézművesek bemutatkozása

16:00 – 16:30 Tánczene

16:30 – 17:00 Díjátadások, köszönetnyilvánítások

17:00 – 20:00 A vendég vacsora elfogyasztása, közben borkóstoló a Borudvarban

17:00 – 17:30 „A vers a szívnek hárfanéke” – zenés, verses összeállítás Gárdonyi Géza emlékére a Gárdonyi-udvarban

17:30 – 18:30 Sztárparádé, Karaoke

18:30 – 20:00 „A FALU NAPJA”

- helyi amatőr művészeti csoportok műsora

20:00 – tól Fesztiválműsor

21:00 – 22:00 Karaoke

22:00 – tól Utcabál a Voyagerrel

- közben Tűzijáték

Egész napos kísérőprogramok: kézműves foglalkozások, gyermekjátékok, lufihajtogatás, bohóc, arcfestés, palacsinta.

2008. augusztus 3. (Vasárnap)

Sportpálya

11:00 – 12:00 Istentisztelet a Római Katolikus Templomban

12:00 – tól Családok, baráti társaságok szabadtéri főzése, zene mellett

13:00 – 15:00 Játékos vetélkedők gyermekeknek, családoknak

15:00 – tól Futballmérkőzések

**Minden Kedves Érdeklődőt szeretettel várunk!
A Rendezőség a műsorváltozás jogát fenntartja!**

ÜNNEPI ESEMÉNYEK

A GÁRDONYI GÉZA ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

BALLAGÁS

A 2007-2008-as tanévet június 14-én ballagással és az ünnepélyes tanérvzárással fejeztük be.

„A ballagás egyben visszatekintés a korábbi életutatokra, számadás, leltár az elmúltakról és előretekintés a jövődötök, céljaitok felé.” - kezdte ezen elköszönő szavakkal mondandóját Erika néni, az iskola vezetője.

Folytatta azzal, hogy „...a ballagással lezárul élteteknek egy nagy fejezete, a gondtalan és boldog diákévek.”

Iskolánktól 17 nyolcadik osztályos tanuló búcsúzott ezen verssorokkal a megjelent rokonok, szülők, barátok és iskolatársak jelenlétében:

„A szárny megnőtt, üresen áll a fészek
Csak álom volt a szép diákvilág
S mint a fecske alkonyati szélnek,
Ma szárnyat bont egy sereg diák.

Lehet, hogy gyenge még a hangunk,
Lehet, hogy léptünk bizonytalan,
De indulunk, a szépet, jót akarjuk,
S érezzük, hitünknek szárnya van.

Régi harcok, régi kopott könyvek
Derű, mosoly, néha fájó könnyek.
Elsuhannak, elmúlnak az évek,
Búcsút intünk, múltó diákévek.”

Örömkre, minden ballagó tanuló továbbfolytatja tanulmányait valamelyik középiskolában. Reméljük a megszerzett alapokra építeni tudnak és megállják helyüket az életben.

Az igazgató néni, Szabó Pál gondolatával engedte útra az elköszönő tanulókat.

„Eddig csak álmodtunk, terveztünk még,
most valóra válhat minden, ami szép.
Az élet, a munka tárt karokkal vár,
S hogy szép lesz-e csak rajtatok áll.”

TANÉVZÁRÓ

Az ünnepélyes tanérvzáron, már mindenkinek a saját bizonyítványán járt az esze. Vajon mosolyt vagy csalódottságot varázsol az arcokra?

Persze a bizonyítvány közös produktum, benne van a szülő, a pedagógus munkája, törődése is, de a diák munkáját senki nem helyettesítheti.

A tanulók nagy része elégedetten vette át megérdemelt bizonyítványát, de sajnos három tanulóknak nem sikerült teljesítenie a követelményeket, így augusztusban pótvizsgát kell tenniük. Reméljük, sikerül nekik és így magasabb évfolyamba léphetnek.

A kimagasló eredményt elért tanulók könyvjutalmat illetve okleveleket vehettek át az igazgató nénitől.

Az iskola alapítványának a „Szőlősgyörök Lámpásai” díját, a Kuratórium a nyolcadik osztályos Keszi Évának és Kalauz Nórának ítélte oda, a kiemelkedő tanulmányi eredményükért és a különböző versenyeken elért kimagasló eredményeikért.

Az idén is több tanulónk öregbítette iskolánk hírnevét országos, megyei, regionális illetve területi versenyeken.

Versenyeredmények:

Országos:

Mozaik (fizika) VII. helyezés

Név: Kelemen Anita 7.o.

Felkészítő tanár: Némethné Horváth Ildikó

TITOK történelmi levelezős II. helyezés

(csapat)

Név: Huber Éva 6.o.

Komáromi Szilvia

Sajtos Mónika

Simon Jakab

Felkészítő tanár: Czipszer Andrea

Régiós:

Lotz János helyesírási v. I. helyezés

Név: Keszi Éva 8. o.

Felkészítő tanár: Magné Hakani Adriana

Megyei:**Simonyi helyesírási XII. helyezés**

Név: Keszi Éva 8.o.

Felkészítő tanár: Magné Hakani Adriana

„Ki tud többet Gárdonyiról” I. h. csapat

Név: Balogh Sándor 7.o.

Huber Éva 6.o.

Keszi Éva 8.o.

Területi:**Informatika IV. helyezés**

Név: Kalauz Nóra 8.o.

Felkészítő tanár: Némethné Horváth Ildikó

Informatika VI. helyezés

Név: Keszi Éva 8.o.

Felkészítő tanár: Némethné Horváth Ildikó

Informatika VIII. helyezés

Név: Bana Péter 8.o.

Felkészítő tanár: Némethné Horváth Ildikó

Buzsáki népdaléneklési v. II. helyezés

Név: Huber Éva 6.o.

Felkészítő tanár: Czipszer Andrea

„Széles a Balaton” népdaléneklési v. II. helyezés

Név: Huber Éva 6.o.

Felkészítő tanár: Czipszer Andrea

Sportban elért eredmények:Körzeti:**Atlétika I. helyezés**

Név: Kamu Dominik 8.o.

Megyei:**100 m-es futás IV. helyezés**

Név: Kamu Dominik 8.o.

Futball III. helyezés

Név: Bognár Ádám 8.o.

Kelemen Szabolcs 6.o.

Jámbor Zoltán 6.o.

Kamu Szabolcs 5.o.

Leány Futball IV. helyezés

Név: Fekete Nikoletta 8.o.

Havas Judit 7.o.

Takács Vivien 7.o.

**Gratulálunk
a szép eredményekhez!**

Sági Istvánné
címzetes igazgató

Orvosi Tanácsok

A nyári hónapok örömei és árnyoldalai

A következőkben a nyári hónapok jellegzetes problémáiról szólunk néhány szót, a felnőttek és gyerekek szemszögéből, valamint a leggyakoribb betegségekről, azok kezelhetőségéről.

Az iskolai vakáció amennyi örömet, annyi gondot, problémát is hoz magával, főleg az olyan családokban, ahol a szülők dolgoznak.

A felnőtteknél általában erre az időszakra esik az évenkénti szabadság, amit sokan utazással, kirándulással színesítenek. Az emberek vándorlása, utazása ősidők óta a napi élet természetes részét képezi. Ahány ember, annyiféle utazási szokás, tehát minden helyzetre érvényes jótanácsokkal szolgálni nem tudok, de vannak általánosan megszívlelendő alapelvek, amelyek betartása szükséges, hogy a nyarat jó érzéssel tudjuk magunk mögött.

Röviden szólok az egyre gyakoribbá váló allergiáról, a napozáskor valamint hőség esetén megfontolandó tanácsokról, rovarcsípésekről, gyermekbalesetekről, valamint külföldi utazással kapcsolatosan néhány alapvető ismertetőt említek.

Allergia

Hazánkban a pollen szezon három részre osztható. Az első a kora tavaszi hónapokban a fák virágzásakor fellépő allergia /mogyoró, éger, nyír, nyár, később fűz, tölgy, juhar/.

A pollenszezon második szakasza május-június, amikor a pázsitfűfélék okozzák a kellemetlenségeket.

A harmadik szakasz, amibe már az idén is belejutottunk, a júliustól őszig tartó periódus, amikor a parlagfű, fekete üröm, libatop félék virágoznak és juttatják nagy mennyiségben a pollenjeiket a levegőbe.

Mit tehetnek az allergiások a kellemetlenségek csökkentésére?

Gyakori hajmosás, felsőruházat gyakori mosása csökkenti a testen megtapadó pollenek mennyiségét. A lakást inkább éjszaka szellőztessék. Aki teheti a szabadságának ideje alatt olyan helyre utazzon, ahol allergizáló tényezőkkel kevésbé találkozik.

Ha nagyon erősek és hosszán tartóak az allergiás tünetek szakorvoshoz ajánlott fordulni, mert az esetek egy részében konkrétan kideríthető az allergizáló tényező, és ennek megfelelően adekvátan lehet minél jobban lecsökkenteni a kellemetlen tüneteket a megfelelő kezeléssel.

Jótanácsok nagy hőség esetén

A dél körüli, legmelegebb órákat otthon, hűvös helyen, besötétített szobában ajánlott tölteni, természetesen mindenkinek a lehetőségeihez mérten. A szabadidős tevékenységeket korlátozzuk délelőtt kb. 10 óráig és délután 18 óra utánra.

Nagy melegben napjában többször, langyos rövid ideig tartó zuhany, üdítő hatású. A lakást éjszaka szellőztessük. Nagytakarítást, főzést, befőzést is az esti órákra időzítsünk. Ha van légkondicionáló a lakásban azt 5-8 fokkal állítsuk hidegebbre, mint a kinti hőmérséklet. Ha erre nincs lehetőség a ventilátoros hűtés is kellemes segítség.

Az izzadsággal leadott folyadék- és sómennyiséget pótolni kell. Ideálisak a különböző ásványvizek, melyeket nagy választékban lehet kapni. Magas cukortartalmú és bármilyen alkoholos ital kerülendő.

Az étrendben főleg a könnyű, párolt zöldségfélék, gyümölcslevesek, turmixok, salátafélék kapjanak helyet. Ez nyáron könnyen és olcsón elérhető, változatosan készíthetők.

Szellős, világos ruhák viselése ajánlott.

Aki hosszú haját visel, nappal kösse össze, mert sok kellemetlen izzadságtól megmenti magát.

A rendszeresen szedett gyógyszerek tárolására fokozottan kell ügyelni. Ha a lakás hőmérséklete 25 fok fölé emelkedik azokat a gyógyszereket is tegye hűtőbe, ami egyébként nem igényel hűtő tárolást.

Lázas betegség esetén még fokozottabban kell ügyelni a lázcsillapításra, folyadékpótlásra. Még nagyobb körültekintés szükséges a csecsemőknél, kisdedekeknél, valamint az idős embereknel a fent leírtakkal kapcsolatosan.

Napozással kapcsolatos általános tudnivalók

A legnagyobb körültekintést igénylik a fehérbőrű, szőke hajú emberek, valamint azok, akiken sok festékes anyajegy van, valamint azok, akiknek a családjában bőrrák fordult elő. Rájuk nézve a legveszedelmesebb a napozással együtt járó UV-B sugárzás.

Mindig tartsuk szem előtt, hogy legyen fokozatosság a napozásban. A legerősebb napsugárzás idején, kb. délelőtt 10 órától délután 3 óráig direkt napra ne menjünk, de még árnyékban is legyünk óvatosak.

Szükséges a napozás idején is a bőséges folyadékfogyasztás.

A nyaralás első napjaiban minél erősebb faktorszámú napozókrém használata ajánlott, amit a napozás megkezdése előtt legalább 30 perccel vigyünk fel a bőrre. Ezt kétóránként, vagy fürdés után ismételni kell.

Fájdalmas gyulladás esetén a bőrt nyugtató, hűsítő krémekkel kenjük be. Ezek a patikákban recept nélkül kaphatók. Pl. Bepanten, Panthenol, Phlogosam hab.

Hólyagos bőrfolyamat esetén érdemes szaksegítséget kérni a további bőrápoláshoz.

Az UV sugárzás kellemetlen következményei a szemben is jelentkezhetnek kötőhártya gyulladás formájában. Ilyen esetekben ajánlott orvoshoz fordulni a kezelés miatt.

Szemünket védjük széles karimájú kalappal, napellenzős sapkával, jó minőségű szemüveggel.

Cataracta műtéten átesett emberek fokozottan ügyeljenek a szem védelmére erős napsugárzás esetén.

Rovarcsípések

A vért szívó, vagy védekezés közben szűrő rovarok által okozott bőrtünetek szintén gyakori kísérői a nyárnak. Az elváltozás súlyossága a rovar milyenségétől és a páciens érzékenységétől függ. Nemritkán a helyi gyulladással tünetek után még bakteriális felülfertőzés is kialakulhat. Természetesen mindegyiknek más a kezelése. Enyhe gyulladással tünetek esetén a napégésnél ajánlott bőrnyugtató szerek megfelelőek.

Ritkán azonnal heves allergiás reakció is felléphet, ami sürgős orvoshoz fordulást igényel.

Külön említésre méltóak a kullancsok, ugyanis hazánk erősen fertőzött terület. A Föld összes kontinensén 800 kullancs faj él, ebből Magyarországon 42 faj honos. Az erdei állatokon élősködő kullancsok az emberre veszélytelenek. Nálunk 6, emberre veszélyes fajta él. A kullancs támadása két irányból érkezik. Vagy a fűszálak fonákáról másznak az alsó végtagra, vagy a fákról – tájékozódó szervük segítségével – bemérik az áldozatot és a megfelelő pillanatban „ráesnek”.

Főleg a magas páratartalmú levegőt kedvelik, így a reggeli és esti órákban fokozottan kell számolni velük.

Nagyon sokféle betegséget terjesztenek, de az egyik legsúlyosabb az agyvelő- és agyhártyagyulladás, ami ellen lehet oltással védekezni egy éves kor felett.

Gyermekbalesetek

Sajnos a nyár elválaszthatatlan részét képezik. Több a szabadidő, esetleg még néha unatkoznak is a gyerekek és többé kevésbé veszélyes játékokba kezdenek. Ehhez hozzáadódik, hogy gyakran felügyelet nélkül vannak, mert a dolgozó szülő sokszor kényszerből hagyja egyedül a gyermeket.

Általában szeretnek kerékpározni egyedül, vagy csapatosan, ezért fontos néhány alapvető KRESZ szabályt megismertetni velük. Ajánlott lenne rendszeresen fejjvédő sisakot hordani a sérülések minimálisra csökkentése érdekében. Ahol van kerékpárút ott éljenek a lehetőséggel. Kerékpározás közben ne hallgassanak zenét.

Ha elmennek otthonról, mindig tisztázzuk hova, mennyi időre és kivel, kikkel mennek. Jobb, biztonságosabb, ha soha nem egyedül, hanem megbízható baráttal, barátnővel indulnak el. Ha megszabjuk a kimenőt legyünk következetesek és tartassuk is be velük. Legyen következménye, ha nem tartják be az ígéreteiket.

Ha elengedjük a nagyobb gyereket a Balatonra, mindig el kell mondani, hogy csak kijelölt strandon fürdőzzenek. Ugrálni kis vízben életveszélyes. Akár jól úszik, akár nem, felnőtt kísérő nélkül ne menjen mély vízbe.

Nagyobb gyermeknek ne adjunk annyi zsebpénzt, hogy - azt összerakva - szeszes italt, cigarettát, olcsó kábítószert tudjon rajta venni. A nyári hónapokban a Balaton közelsége miatt, még könnyebben hozzá lehet jutni ezekhez az ártó tényezőkhöz, kortól függetlenül.

Inkább itthonról vigyen enni és innivalót, gyümölcsöt magával.

Ha az időnk engedi, töltsünk el velük néhány órát, mert az lesz a nyár legélvezetesebb része számukra. Nagyobb gyermeknek ajánlott elfoglaltság a nyári munka - legalább a szünidő egy részére - hogy ne unatkozzon.

Kisebbeknél hívjuk segítségül a nagyszülőt, közeli rokonokat, barátokat. Fogjunk össze, segítsünk egymásnak, hogy ne kelljen a kisgyermeket egyedül, felügyelet nélkül hagyni.

Külföldi utazással kapcsolatos általános ismeretek

Az Európai Unió országaiba történő utazás előtt ajánlatos kiváltani az EU kártyát a Megyei Egészségbiztosítási Pénztárnál, amely ingyenes. Ez alapszolgáltatásokra jogosít a fogadó ország rendjének megfelelően. A meglátogatott ország eljárás módjától függ, hogy kell-e előre fizetni és utána kapja esetleg vissza a pénzt. Ezért fontos minden számla, nyugta megőrzése. Mivel az EU kártya csak alapszolgáltatásokra jogosít, aki ettől többet is szeretne, annak a turistabiztosítás váltása ajánlott, amiben választható többféle fedezet.

Távolabbi országokba történő utazás esetén az uticélnak megfelelő oltási javaslatról, vagy kötelezően adandó oltásokról előre tájékozódni kell. Természetesen a háziorvos erről konkrét részleteket tud adni. Csak úgy lehet felkészülni rendesen, ha nem hagyjuk ezt az utolsó pillanatra.

A leggyakoribb fertőző betegség az utazások alkalmával az utazók hasmenése. Ez általában bakteriális eredetű, két-három napig tartó, spontán gyógyuló kórkép, hányással, hasmenéssel, hasi görcsökkel. Tüneti kezelésre elmúlik. A megelőzéséhez hozzátartozik, hogy csapvíz helyett palackozott víz fogyasztása javasolt, még fogmosásra is.

Nem szabad jégkockát, nyers vagy alig főzött ételeket, italokat, rákot, kagylót, hidegtálat fogyasztani. A gyümölcsöt sem szabad csapvízzel mosni, mert értelmét veszíti.

Végül, de nem utolsó sorban gondolni kell arra is, hogy a szexuálisan átvihető betegségektől is óvjuk magunkat. Ez kinek-kinek az egyéni szexuális szokásaitól függ.

A téma terjedősége miatt csak dióhéjban a teljesség igénye nélkül tudtam beszélni. Remélem azonban sikerül hozzájárulni a nyár minél kellemesebb eltöltéséhez. Kívánok mindenkinek kellemes nyarat, nyaralást, jó pihenést és egészséget.

Dr. Szili Erzsébet
házi orvos

A legelői öregbak

2000. márciusában elhatároztam feleségemmel, mivel mód és lehetőség nyílt rá, hogy társaságotól vásároljak egy 300-400 kg-os őzbakot.

Ahogy a házi költségvetésünket egyeztetjük a vadászmeisteri megbeszélés után leendőbéli bakom vételárának mintegy 50 %-át nyugta ellenében be is fizettem. Elhatároztam, hogy bakomat igyekszem saját birtokunkon meglőni, hisz időm és lehetőségem bőven van annak megfigyelésére, és így igyekeztem naponta megfigyeléseket tenni ennek érdekében.

2000. április 20-a, csodálatos reggelre ébredek. Elhatároztam, hogy távcsöveimmel, némi élelemmel elindulok cserkellő utamra, hogy megfigyeljem bakom mozgási területét, hisz lázasan folyik a territóriumok kiválasztása és azoknak védelmezése. Ahogy minden a helyére került elindultam kisgyermek koromban nevelkedett régi otthonunk felé, ami jelenleg saját birtokunkat képezi. Valamikor az őseink által lakott terület volt ez az erdőséli kis település, amely vagy 14 lakóépületből tevődött össze a maga szegényes lakóival, de annál inkább nyílt szívű és önzetlen szeretetükből álló őszinteségükkel.

Ebből a lakóépületekből már csak egy emlékeztet arra, hogy valamikor itt emberek éltek és gazdálkodtak, de a rohanó civilizáció és az 1959-es Tsz megalakulással arra a sorsra juttatták a csodálatos területet, hogy lakói elhagyják a kis petróleumlámpával megvilágított házaikat, hogy egy civilizáltabb körülmények között éljék életüket, ahonnan most igencsak igyeksenek kimenekülni. Nos ennél a kis épületnél parkoltam le autómat, amelynek lakóival igen jó baráti, de ha nem vagyok elfoglalt némi rokon kapcsolatban is állunk.

Így ha tehetem minden egyeztetés nélkül a biztonságot nyújtó öreg pince árnyékában hagyhatom autómat. Könnyített felszereléssel gyalog indulok cserkellő utamra, mely csak lassan tud tovább haladásra bírni, hisz annyi a látni és hallanivaló, hogy nem győzők betelni vele. Szinte bármelyik bokor alá nézek, az ibolyák ezrei néznek vissza rám a kéktől, a lilától, a fehértől a színek sokszínűségével együtt. Tovább cserkelve, kiérek az erdőben lévő legelő területünkre, hogy valamikor gyermekkorom legszebb éveit éltem ezelőtt vagy 54 éve.

Még ott áll a molyhos tölgy, melynek árnyékában oly sokat játszottunk, most is oda igyekszem, hogy leheveredjek és a régi szép időkről, álmodozzam.

Csodálatos ez a táj. A madáracsicsérgés olyan, mint valami koncert, mint ha a 100 tagú zenekar játszaná a dallamokat.

Mellettem, amely még hozzánk tartozik, egy öreg erdős részlet tartozik a maga vegyes állományával fenyves, tölgy, cser, juhar, kőris, és kitudná hány fajtával együtt. Igazi ideális környezet vadnak, madárnak egyaránt.

Ahogy elnézek kissé távolabbra, az erdő mellett egy legelő sutára lettem figyelmes.

Majd beljebb az erdőben egy fiatal bak riasztó hangjára lettem figyelmes, amely méltatlankodva nem tetszését fejezte ki és már rohant is nagy igyekezettel, mivel mögötte egy ércesebb öreg bak adta tudtára, hogy nem kívánatos területen méltóztatik tartózkodni.

Ezt jó magam is tapasztaltam, mivel a fiatal akác ültetvényünkben több helyütt láttam a törzsön való leveréseket, melyet tapasztalatom szerint csak öreg bak okozhatott, mivel a nagyobb öregúr nem volt hajlandó megmutatni magát, így újra a meghitt nyugalom vett rajtam erőt és további gyermekorom emlékei jutottak eszembe.

Itt muszáj vagyok egy pár sor erejéig kitérni arra, hogy megemlékezzem néhai két testvéreimről Józsikáról és Marikáról, kik ikrek voltak és 4 évvel fiatalabbak nálam. Még velük is itt töltöttem fiatal éveim, kéz a kézben önfelédten játszottunk. Sajnos két és fél éves korukban egy borospince mustgáza vetett véget életüknek egy másik családi ház udvarán.

De erről nem is szeretnék többet beszélni, mivel régmúlt fájdalmas történet.

De térjünk vissza a jelenhez, hisz olyan csodálatos szélcsendes a táj, hogy minden percét csodálni lehet. Bent az öreg erdőben egy vagy két örvös pár tartózkodik, amely most is kellemes búgó hangjával adja tudtára a világnak, hogy ők is elfoglalták birtokukat.

Nagyapám tanított rá, hallgasd, hogy mondja az örvös galamb, „megölték szegényt, kivették szívét”. Még hallgattam a fekete rigók csodálatos füttyét, elhatározom, hogy szedek egy csokor ibolyát, meglepem vele feleségemet, és majd holnap újra kijövök. Hisz legszívesebben itt lennék éjjel nappal.

Halottam az éjszaka, hogy kopog az eső, gondoltam hogy holnap pihenek, és biztosan közbeszól az időjárás. Április van, erre mondják bolondos április szeles idő, kökényvirágzás ideje. Korán ébredek, kitekintek, és kellemes csalódásban van részem.

Csodálatos szélcsendes derűs idő van, kellemes szinte meleg déli szellő csapja meg arcom. Több se kell, újra pakolom a hátizsákomat, most gondosan elpakolom fényképezőgépem a távcső mellé, hátha lesz valami fényképezni való útközben.

Még egy kis aperitivet lökök a gallérom mögé, gondolván szaporán tudom szedni a lábaim, és már indulok is. A legelő felé azon gondolkodom, hogy nagyobb területet cserkelek be hátha másik jól lőhető bakkal is találkozom. Persze puskám nem hozom, így távcsövem és fényképezőgépem minden fegyverem. Ahogy a legelő széléhez érek, átvizsgálom a területet és egy igen jó hangú bak pörlekedésére leszek figyelmes. Ahogy jobban körül nézek, mivel jó takarásban voltam akkor látom a legelői öreg bak siet keresztül a területen.

Megáll a fiatal akácültetvény előtt, és már veri is az agancsával. Egy pillanatra igen csak bosszankodom, de mégis harag nélkül nyugtázom, hogy ő az a bak, amelyet szeretnék elejteni. Nem túl erős, de látszik szűk állású közel 30 cm magas szépen gyöngyözött rövid ágakkal ellátott 330 g körüli öregúr. De sok időm nem volt gyönyörködnöm, mert ahogy jött a párás reggelen már el is illant. Rutinos öreg „róka”, de megnyugtató érzés volt, hogy máskor is itt találok, hisz itt van a territórium.

Nem is maradok tovább, szedem a felszerelésem, és tovább cserkelek. Ahogy haladok egy fácánkakas lép ki messzebb az útra, szépen dörög, és ott szárítkozik a felkelő nap erejénél, de távcsövembe nézve még két tyúkot is megpillantok, amint ott kacérkodnak a kakas mellett. Előveszem fényképezőgépet és egy gyors felvételt készítek róluk.

Csodálatos ez a reggel. A feleségem kedvenc madara, egy kakukk szólal meg mellettem. Tényleg itt a tavasz. Az erdő szegélyen vadcseresznyék, kökények és egyéb fák virágoznak melyek még egy csodálatos virágpompával aranyozzák be az amúgy is csodálatos táj szépségét.

Még egy gyengébb bakot pillantottam meg, a friss hajtásokat csipegetve poroszkált tovább. Lőhető villás, de fiatal bak volt. Ahogy eltűnt a bokrok közt én is hazafelé vettem az utam és elhatároztam, hogy pár nap múlva már puskámmal megpróbálom a kiszemelt legelői bakra rácserkelni.

Május 3-a elhatározom, hogy délután időben kimegyek a területre. A kocsimat az öreg pincénél hagyva, gyalog vettem utam a legelő felé.

Elővettem a lesszékem és az ültetvény szélén egy bokor mellett foglaltam helyet.

Három óra lehetet mikor az öregúr riasztására lettem figyelmes, halottam amint veri az akácot, de kijönni nem akart.

Még a madarakat hallgatom, közben egy cikázó rókára lettem figyelmes, amint jobbra-balra igyekszik némi élelem után kutatni.

Közben öt óra lett mikor az öreg bak hallatta magát, de most megállás nélkül, mint egy vezényszóra

kirohant a legelő közepére mintegy 40 m-re elém. Nem hittem a szememnek igen jó szelem volt és fejét le és fel emelgetve néha lábával kaparva figyelt. Kisse megfordult és pont az oldalát mutatta felém. Megcéloztam, a szátkereszt csodálatosan ott volt a platon és lőttem. Abban a pillanatban tűzberogyott és nem szenvedett. Pár perc múlva ott által a régen áhított bakom mellett. Egy kis ágat tettem a szájába, majd készítettem egy töretet, puskám kalapon ráhelyezve megadtam a végtiszteletet számára.

Zsigereles után hazaérve, feleségem volt az első ki megosztotta örömét velem és kitörő örömmel gratulált kitarásomhoz és az elejtett bakhoz. Bírálát után 325 g-ot mérlegeltek, igazán tetszetős trófea lett.

Falam egyik ékessége.

Szőlősgyörök, 2000. január 23.

Bíró Ferenc